

FOLKETINGET
RIGSREVISIONEN

REGNSKABER P STATS
FORVALTNING E LIG STY
RING
F
DRIFTS ØKO NOMI
E
K
T
MÅLSAT
ÅRSHJUL
LÆRING
V
I
SI
LØN
O
N
SVARLIGHED
A

April 2020

Årsrapport 2019

Indholdsfortegnelse

Rigsrevisor har ordet.....	1
Rigsrevisionens aktiviteter og økonomi.....	3
Organisation.....	11
HR.....	17
Klimaregnskab.....	18
Regnskab.....	19

Rigsrevisor har ordet

Revision af skat

De seneste 3-4 år har vi ved årsskiftet kunnet se tilbage på en række sager, som alle i varierende omfang har haft indflydelse på tilrettelæggelsen af vores arbejde og ikke mindst anvendelsen af vores resurser. I perioden 2016-2019 anvendte vi således ca. 13 % af vores resurser på skatteområdet, hvor problemer med fx tilbagebetaling af udbytteskat, udbetaling af negativ moms og restanceinddrivelse krævede en ekstra indsats. Den indsats omfattede bl.a. gennemførelsen af 9 større undersøgelser. Samtidig førte resultaterne af vores løbende revision og revision af SKATs årsregnskaber til, at vi måtte tage forbehold for statsregnskabets rigtighed på området for skatter og afgifter for både 2017 og 2018.

Det rådgivende udvalg

Tæt dialog med administrationen er et vigtigt element i vores bestræbelser på at udnytte vores resurser og tilføre værdi til forvaltningen. Det er gennem dialogen med departementer og styrelser, at vi får kendskab til de problemstillinger, som ledere og medarbejdere står over for i deres daglige arbejde. På det område har vi også haft stor glæde af vores samarbejde med det rådgivende udvalg, som er en værdifuld kilde til information om aktuelle tendenser i administrationen og områder med særlige udfordringer. Udvalget blev etableret i 2017, og vi mødes 1-2 gange om året og vender emner af gensidig interesse. Herudover fungerer udvalgets medlemmer som strategiske sparringspartnere for Rigsrevisionen. Det er fx i dette forum, at vi trykprøver vores strategiplan og planlagte justeringer af vores metoder og processer.

Overholdelse af interne kontroller

I årets sidste måned afgav vi bl.a. en beretning til Statsrevisorerne om indkøb i Forsvarets Ejendomsstyrelse, som viste, hvordan bl.a. manglende overholdelse af interne kontroller havde gjort det muligt for nogle medarbejdere angiveligt at misbruge statens penge. Denne og andre sager af lignende karakter, som vi har set i de seneste år, handler i mine øjne ikke om, at der er brug for flere regler, men om at ledelsen i departementer og styrelser løbende sikrer overholdelse af allerede eksisterende regelsæt. På baggrund af sagen i Forsvarets Ejendomsstyrelse har Statsrevisorerne bedt os om at gennemføre en tværgående undersøgelse af de interne kontroller i alle ministerier. Vi forventer at afslutte undersøgelsen i 4. kvartal 2020.

Det rådgivende udvalg

Udvalgets eksterne medlemmer i 2019:

- Helena Lindberg – *rigsrevisor i den svenske rigsrevision*
- Charlotte Jepsen – *administrerende direktør i FSR - danske revisorer*
- Peter Stensgaard Mørch – *departementschef i Finansministeriet*
- Bo Smith – *chefforhandler i Styrelsen for Forskning og Uddannelse og forhenværende departementschef i Beskæftigelsesministeriet*
- Michael Svarer – *professor ved Aarhus Universitet og overvismand i Det Økonomiske Råd*
- Adam Wolf – *direktør i Danske Regioner.*

FN's verdensmål

Der er i øjeblikket stort fokus på FN's verdensmål, og Statsrevisorerne har – på foranledning af Finansudvalget – bedt os om at undersøge, hvordan ministerierne arbejder med målene. Hvis man ser på Rigsrevisionens egen rolle, er mål nr. 16, som handler om fred, retfærdighed og stærke institutioner, det mest relevante. Rigsrevisionens opgave er at undersøge, om statens penge bruges effektivt, og som Folketinget har besluttet. Resultaterne af vores revision offentliggøres, og vi følger op på, om de ansvarlige ministerier igangsætter tiltag på baggrund af vores anbefalinger og kritik. På den måde bidrager vores arbejde til at skabe gennemsigthed i administrationen og udvikle stærke offentlige institutioner i Danmark.

Aktiviteter i 2020

I januar 2020 udsendte vi for første gang "Kort fortalt", som er en 1-sides opsummering af baggrund, formål og de væsentligste resultater fra vores beretninger. Dette initiativ er blevet til i samarbejde med Statsrevisorerne og henvender sig til både politikere, journalister og borgere med behov for hurtigt at kunne orientere sig om de væsentligste resultater af vores større undersøgelser.

I juni gennemfører vi en mindre organisationsændring i Rigsrevisionen, som er foranlediget af, at flere chefer og medarbejdere i overensstemmelse med 7-årsreglen skal flyttes til nye revisionsområder. Samtidig benytter vi lejligheden til at etablere et nyt kontor, som – i overensstemmelse med vores strategi – får til opgave at opdyrke yderligere metoder og tekniske kompetencer til dataanalyse, så vi får et bedre udgangspunkt for udarbejdelse af større undersøgelser med fokus på sparsommelighed, effektivitet og produktivitet.

7-årsreglen

Intern rokering er et styringsværktøj til at mindske risikoen for afhængighed af de reviderede virksomheder. Det er vigtigt at hindre, at medarbejdere og ledere udvikler så tætte bånd til de reviderede, at der opstår risiko for en gensidig afhængighed. Rigsrevisionens medarbejdere og ledere må derfor ikke revidere de samme virksomheder i mere end 7 år.

Lone Strøm
Rigsrevisor

Rigsrevisionens aktiviteter og økonomi

Rigsrevisionen er en uafhængig institution under Folketinget og er en del af den parlamentariske kontrol i Danmark. Det er vores opgave at undersøge, om statsregnskabet er rigtigt (*finansiel revision*). Herudover undersøger vi i forbindelse med revisionen og de større undersøgelser, om statslige myndigheder og andre statsligt finansierede styrelser og virksomheder overholder gældende love og regler (*juridisk-kritisk revision*) og forvaltes sparsommeligt, produktivt og effektivt (*forvaltningsrevision*).

Revision af statsregnskabet

At revidere statsregnskabet er Rigsrevisionens kerneopgave. Revisionen udføres i overensstemmelse med standarderne for offentlig revision (SOR), hvilket betyder, at revisionen ikke kun har fokus på finansiel revision, men også indeholder elementer af juridisk-kritisk revision og forvaltningsrevision. Vores konklusion om revisionen af regnskaberne indgår i de årlige erklæringer, som udformes for hvert ministerområde. Den årlige beretning om revisionen af statsregnskabet, som vi afgiver til Statsrevisorerne i august, indeholder vores konklusion om det samlede statsregnskab og omtale af de områder, hvor vi er stødt på væsentlige fejl eller usikkerheder.

I forbindelse med revisionen af statsregnskabet for 2018 måtte Rigsrevisionen igen tage forbehold for rigtigheden af statsregnskabet § 38. Skatter og afgifter. Dette forhold så Statsrevisorerne på med stor alvor og bekymring, og de pegede igen på behovet for at styrke og genopbygge skatteforvaltningen i Danmark. Den øvrige revision viste, at ministerierne havde overholdt deres bevillinger, og samlet set vurderede Rigsrevisionen, at statsregnskabet for 2018 var korrekt.

Revision af statens forvaltning

Rigsrevisionen udarbejdede og afgav sin første beretning om revisionen af statens forvaltning i 2019. De væsentligste resultater af vores juridisk-kritiske revision og forvaltningsrevision af statens regnskaber er tidligere blevet af rapporteret i beretningen om revisionen af statsregnskabet. Det er imidlertid vores forventning, at vi med afgivelsen af en separat beretning dedikeret til netop denne del af statens administration sikrer området den fornødne opmærksomhed. Statsrevisorerne tog godt imod beretningen, som bl.a. omhandlede 3 kritiske udtalelser på Skatteministeriets område. En kritisk udtalelse er udtryk for væsentlige brud på reglerne eller mangler i forvaltningen. Beretningen indeholdt ikke kritiske udtalelser på de øvrige ministerområder, men beskrev en række andre sager, som vi ønskede at gøre Statsrevisorerne opmærksom på.

Statsrevisorerne

- Henrik Thorup – *Dansk Folkeparti (formand)*
- Klaus Frandsen – *Radikale Venstre (næstformand)*
- Villum Christensen – *Liberal Alliance*
- Frank Aaen – *Enhedslisten*
- Britt Bager – *Venstre*
- Flemming Møller Mortensen – *Socialdemokratiet*.

Forbehold

Hvis den reviderede virksomhed fx ikke kan dokumentere, at bestemte oplysninger i statsregnskabet er korrekte, tager revisor forbehold for disse oplysninger i sin konklusion om regnskabet's rigtighed.

Udtalelse

Hvis resultatet af den juridisk-kritiske revision har givet anledning til væsentlige kritiske bemærkninger, skal disse medtages i en udtalelse i erklæringen om regnskabet.

Større undersøgelser

Rigsrevisionen afgav 22 beretninger til Statsrevisorerne om større undersøgelser i 2019, hvoraf 4 blev igangsat på Statsrevisorernes foranledning. De 4 omhandlede flytningen af den forskningsbaserede myndighedsbetjening på veterinærområdet, lempelsen af revisionspligten, transaktionsomkostninger ved udbud i staten og tilskudsforvaltning. De 6 statsrevisorer, som vælges for 4 år af Folketingets medlemmer, kan som de eneste anmode Rigsrevisionen om at undersøge særlige emner. Læs mere om Statsrevisorernes arbejde på [Statsrevisorernes hjemmeside](#).

De resterende 18 undersøgelser blev alle sat i gang på Rigsrevisionens eget initiativ og omhandlede vidt forskellige emner – fra budgetteringen af Vejdirektoratets vejprojekter til forskelle i behandlingskvaliteten på sygehusene. I 2019 var 6 (27 %) af vores beretninger tværgående, dvs. de omhandlede emner, som vedrørte mere end ét ministerområde, og 9 beretninger (ca. 40 %) havde fokus på statslige ydelser med direkte betydning for borgerne. I 2 separate beretninger satte vi særligt fokus på statens forvaltning i forhold til sparsommelighed, produktivitet og effektivitet, idet vi undersøgte sagsbehandlingstiderne i Arbejdsmarkedets Erhvervssikring og i Ankestyrelsen, som behandler henholdsvis arbejdsskader og klagesager på beskæftigelses-, social- og arbejdsskadeområderne. I begge beretninger var Rigsrevisionens konklusion bl.a., at de lange sagsbehandlingstider kunne have negative konsekvenser for borgerne både personligt og økonomisk. Vi har også set på, hvordan Sundheds- og Ældreministeriet understøtter Sundhedsstyrelsens lægemiddelanbefalinger og deres effekt i behandlingen af patienter i almen praksis. Her konkluderede vi, at ministeriets understøttelse ikke i tilstrækkelig grad sikrede, at alle patienter får den mest effektive behandling og/eller den behandling, der giver færrest bivirkninger.

Også data har fyldt en del og været emne for 2 i øvrigt meget forskellige beretninger. Beretningen om åbne data, handlede om, hvordan staten har arbejdet med åbne data. Åbne data har en samfundsøkonomisk værdi, som bl.a. bliver indfriet, når borgerne anvender statslige data og fx bruger dem som udgangspunkt for udviklingen af nye produkter. Formålet med undersøgelsen var at undersøge, i hvilken grad ministerierne på tværs af staten har arbejdet målrettet for at indfri det potentiale, der er forbundet med at åbne offentlige data. Undersøgelsen skabte et samlet overblik over åbne statslige data i Danmark og gav dermed ministerierne mulighed for at lære af hinandens praksis. Se www.rigsrevisionen.dk for et overblik over statens åbne data.

Den anden beretning med fokus på data handlede om de 5 største danske universiteters beskyttelse af forskningsdata. Center for Cybersikkerhed vurderer, at risikoen for cyberangreb rettet mod danske universiteter er høj, og særligt forskningsdata vedrørende økonomi, kemi, fysik, geologi, miljø og transport har hackernes interesse. Vores undersøgelse viste bl.a., at universiteterne ikke beskytter forskningsdata i tilstrækkelig grad mod ukendt it-udstyr. Ukendt it-udstyr er udstyr, som it-afdelingen på det pågældende universitet ikke er bekendt med, fx en pc eller printer, som en forsker har medbragt udefra. Uddannelses- og Forskningsministeriet meddelte i forbindelse med beretningen, at universiteterne ville blive bedt om bl.a. at identificere og rette op på eventuelle kritiske it-sikkerhedsbrister og sammen udarbejde en plan for etablering af den nødvendige it-sikkerhedsorganisation og it-sikkerhedskultur på universiteterne.

Bilag 1 viser en komplet liste over de beretninger, vi har afgivet i 2019.

Andre revisionsopgaver

Rigsrevisionen har også i henhold til rigsrevisorloven ansvaret for revisionen af årsregnskaberne for 34 selvstændige offentlige virksomheder, fx DSB, DR og TV 2. Endelig reviderer vi også Nordisk Ministerråd, Nordisk Råd og Nordisk Kulturfond. Disse 3 nordiske institutioner er ikke omfattet af rigsrevisorloven, men i henhold til det nordiske revisionsreglement er Rigsrevisionen ansvarlig for den samlede revision af de nordiske institutioner, fordi institutionerne har hovedkontor i Danmark. De samlede udgifter for de 34 virksomheder udgjorde godt 34 mia. kr. i 2018.

Rigsrevisionen udarbejder også erklæringer til brug for statslige modtagere af EU-tilskud. Erklæringerne omfatter bl.a. en vurdering af, om regnskabet giver et retvisende billede af bevillingsmodtagers udgifter og eventuelle indtægter i forbindelse med udførelsen af et givent projekt.

Se en komplet oversigt over alle Rigsrevisionens opgaver i bilag 2.

Resursefordeling

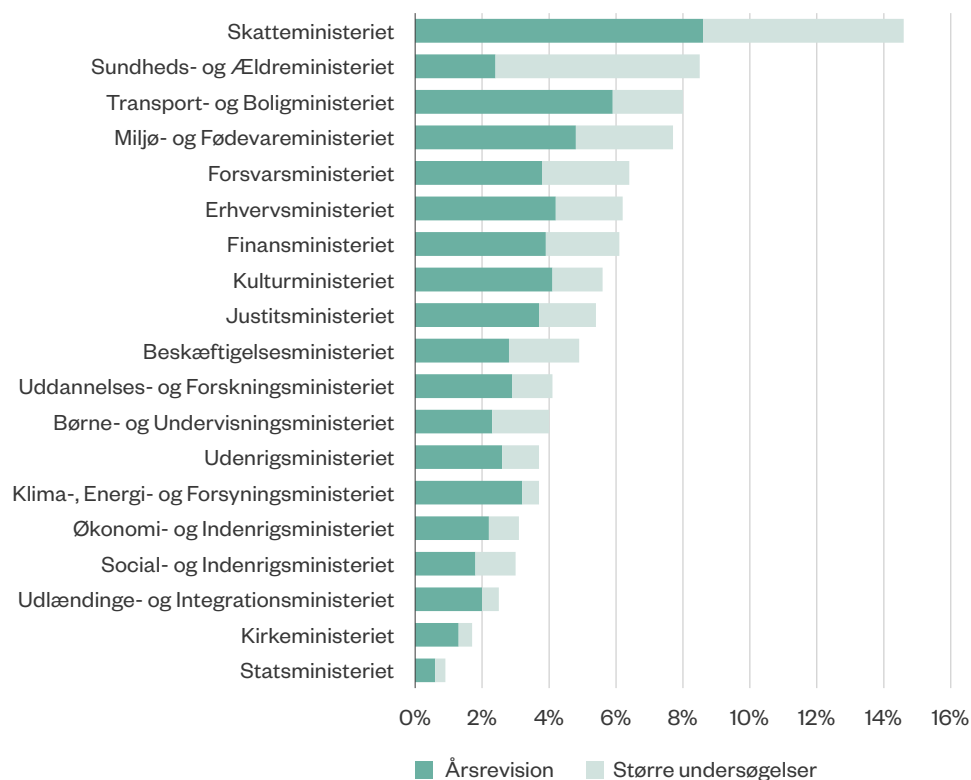
Rigsrevisionen fordeler sine resurser ud fra følgende hensyn:

- en vurdering af væsentlighed og risiko samt løbende overvågning
- løbende analyser af områderne
- vores strategiske løfter
- kompleksiteten på hvert ministerområde og antallet af virksomheder, vi reviderer inden for hvert område.

Figuren nedenfor viser, hvordan vi brugte vores resurser på de enkelte ministerområder i 2019. For hvert ministerområde er vores resurseforbrug opdelt i *årsrevision* (revision af statsregnskabet, revision af statens forvaltning og andre revisionsopgaver) og *større undersøgelser*. Samlet set brugte vi 63 % af vores resurser på årsrevision og 37 % på større undersøgelser.

Fordeling af resurser i 2019

Note: Opgørelsen omfatter alle Rigsrevisionens omkostninger, som er forholdsvis fordelt på ministerierne. Efter regeringsskiftet i juni 2019 blev Økonomi- og Indenrigsministeriet sammenlagt med Børne- og Socialministeriet, og enkelte opgaver overført til andre ministerier. Antallet af ministerier faldt dermed fra 19 til 18, men for at følge antallet af ministerier angivet i finansloven for 2019, har vi bibeholdt Økonomi- og Indenrigsministeriet i figuren.

Rigsrevisionen brugte i 2019 flest resurser på følgende ministerområder: Skatteministeriet (14,6 %), Sundheds- og Ældreministeriet (8,5 %), Transport- og Boligministeriet (8 %) og Miljø- og Fødevareministeriet (7,7 %).

Ligesom i de foregående 5 år var Skatteministeriet i 2019 det område, vi brugte flest resurser på (8,6 % på årsrevision og 6 % på større undersøgelser). I 2019 afsluttede vi 4 større undersøgelser på ministeriets område: *Skatteministeriets indsats på aktieområdet, Udvikling af det nye inddrivelsessystem og tilslutning af fordringshavere, Indsatsen for at opkræve og inddrive politibøder og -krav og Lempelsen af revisionspligten*. De 2 sidstnævnte beretninger var tværgående og vedrørte også henholdsvis Justitsministeriet og Erhvervsministeriet.

Herefter kommer Sundheds- og Ældreministeriet. Her brugte vi 2,4 % på årsrevision og 6,1 % på større undersøgelser. Vi afsluttede 2 større undersøgelser i 2019: *Forskel-le i behandlingskvaliteten på sygehusene og Lægemedelbefalinger*. Ud over Sundheds- og Ældreministeriet omfattede undersøgelserne også de 5 regioner, som er ansvarlige for driften af sundhedsvæsenet.

Vi brugte færrest ressourcer på områderne under Statsministeriet (0,9 %) og Kirkeministeriet (1,7 %).

Med nogle få procents udsving er billedet stort set uændret i forhold til 2018, hvor vi også anvendte flest ressourcer på Skatteministeriet (12,3 %), Sundheds- og Ældreministeriet (10 %) og Transport- og Boligministeriet (8,9 %).

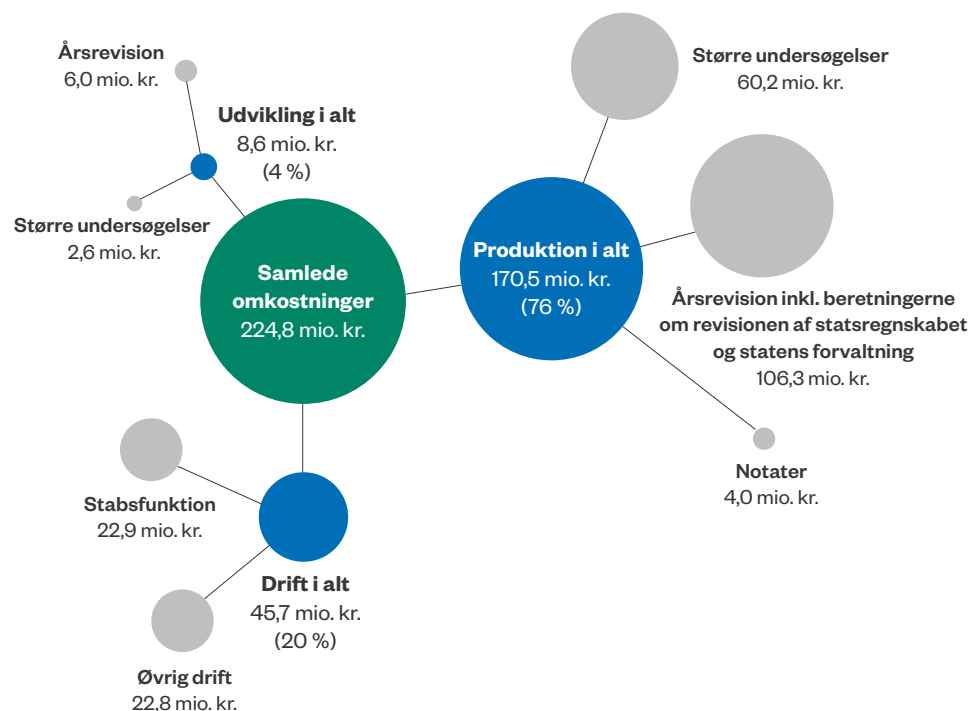
Økonomi

Rigsrevisionens samlede omkostninger på 224,8 mio. kr. i 2019 fordeler sig på produktion, udvikling og drift. Rigsrevisionens samlede resultat i 2019 viste et overskud på 1,8 mio. kr. bestående af et planlagt merforbrug på lønsumsrammen på 6,2 mio. kr. og et mindreforbrug på 8,0 mio. kr. i forhold til driftsbevillingen.

Rigsrevisionen har i 2019 prioriteret at anvende en del af de opsparede lønmidler fra tidligere år på at gennemføre udviklingsopgaver inden for revisionsporteføljen. Der har i løbet af 2019 været stort fokus på at forfine redskaber, metoder og processer for udførelsen af revision efter standarderne for offentlig revision (SOR). Udviklingsarbejdet forventes afsluttet medio 2020, hvorefter lønforbruget i 2020 forventes at være tilbage på normalt niveau.

Mindreforbruget på driftsbevillingen skyldes generel omkostningstilbageholdenhed, herunder bl.a. på konsulentydelse og it. I 2020 er driftsbevillingen nedjusteret med 3,0 mio. kr. som følge af udfasningen af den indtægtsdækkede virksomhed, som med effekt fra 2020 finansieres inden for driftsrammen.

Sådan har vi brugt pengene i 2019

I forhold til 2018 er vores samlede omkostninger i 2019 steget med 4,9 mio. kr. (2 %), samtidig med at driftsomkostningerne er faldet med 1,2 mio. kr. Som tidligere nævnt skyldes faldet primært tilbageholdenhed i anvendelsen af eksterne konsulenter til driften og køb af it-udstyr.

Som det fremgår af figuren, anvendte vi 170,5 mio. kr., svarende til 76 % af vores resurser, til produktion af vores kerneydelser i form af årsrevision, større undersøgelser, notater, revisionen af statsregnskabet og revisionen af statens forvaltning.

8,6 mio. kr., svarende til 4 % af vores resurser, medgik til udviklingsopgaver i årsrevisionen og de større undersøgelser, hvilket er dobbelt så meget som i 2018. Stigningen skyldes, at vi i 2019 har prioriteret udvikling af SOR og udvikling af it-analyseværktøjer, der fremadrettet skal understøtte den datadrevne revision.

Omkostningsudviklingen for de enkelte produkter fremgår af diagrammerne på s. 9-10.

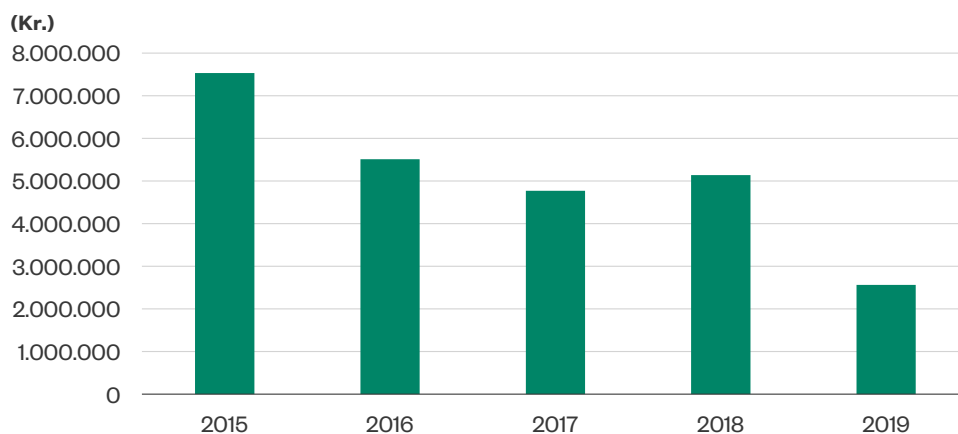
Rigsrevisionens driftsomkostninger udgør 45,7 mio. kr., svarende til 20 % af den samlede resurseanvendelse. Omkostningerne dækker bl.a. generel ledelse, HR, it, økonomi, sekretariat og husleje.

Den procentvise fordeling mellem fællesomkostninger og omkostninger til kerneopgaver har været relativt stabil over årene, men Rigsrevisionen har i lighed med de statslige institutioner fokus på, at så stor en andel som muligt af de samlede omkostninger relaterer sig til kerneopgaverne. Dette ses bl.a. i, at fællesomkostningerne pr. årsværk er faldet med 5 % fra 2018 til 2019 (målt i løbende priser).

Enhedsomkostninger

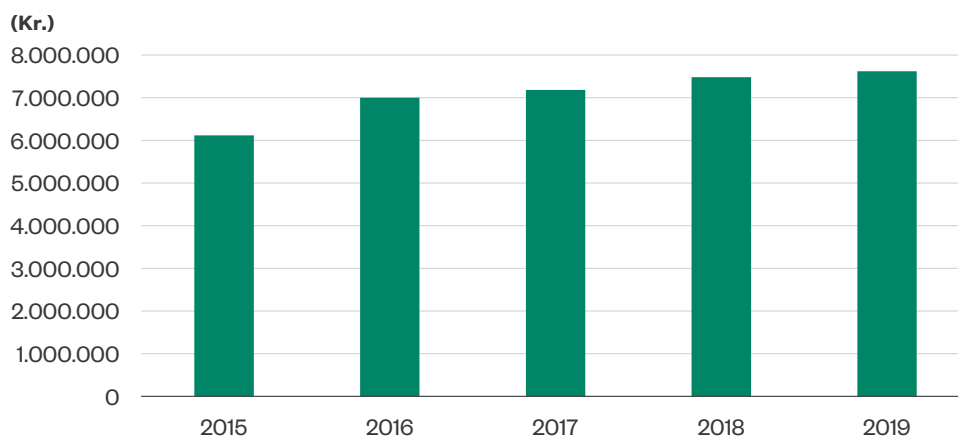
Rigsrevisionen har i de senere år arbejdet på gradvist at fremrykke afgivelsen af beretningen om revisionen af statsregnskabet. Som en del af denne indsats er alle led i den interne og eksterne proces for udarbejdelsen af både beretningen om revisionen af statsregnskabet og senest beretningen om revisionen af statens forvaltning blevet effektiviseret. Afledt af arbejdet med SOR har det i 2019 været nødvendigt at redefinere en del af praksis for tidsregistrering, hvorfor sammenligning mellem 2019 og tidligere år skal ske med et vist forbehold.

Omkostninger til revision af statsregnskabet

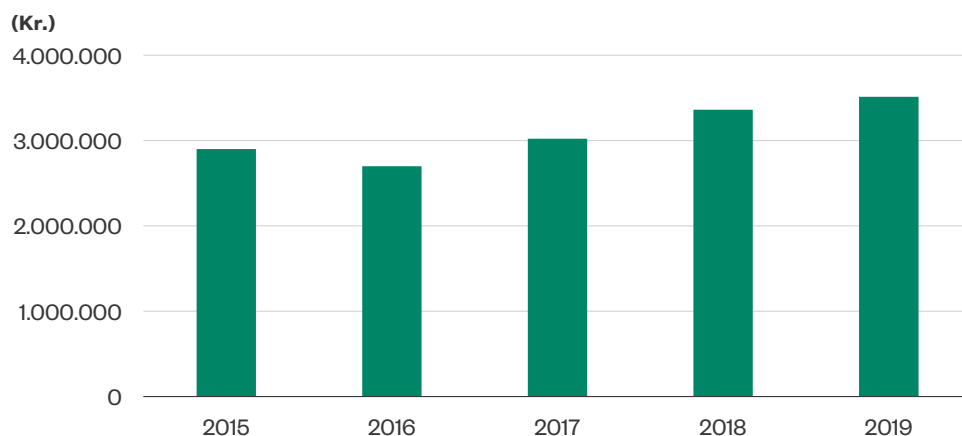
Enhedsomkostningerne for årsrevision pr. ministerområde på 7,6 mio. kr. i 2019 er stort set på niveau med omkostningerne i 2018, hvor vi anvendte 7,5 mio. kr. pr. ministerområde.

Enhedsomkostninger for årsrevision pr. ministerområde

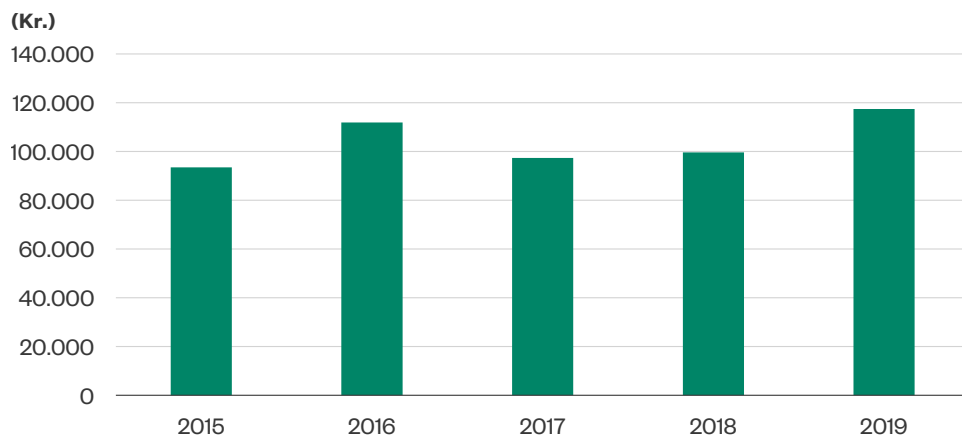
I 2019 afgav Rigsrevisionen 22 beretninger til Statsrevisorerne, hvilket er én mindre end i 2018. Enhedsomkostningerne pr. beretning i perioden 2014-2018 ligger på mellem ca. 2,7 mio. kr. og ca. 3,4 mio. kr. I 2019 er enhedsomkostningerne 3,5 mio. kr., hvilket afspejler produktionen af flere tværgående og komplekse beretninger (og dermed mere tidskrævende beretninger) i overensstemmelse med vores strategi for 2018-2022.

Enhedsomkostninger for beretninger

Enhedsomkostningerne for notater er i 2019 på ca. 120.000 kr. pr. notat. Vi afgav 43 notater i 2019 mod 53 i 2018. Antallet af notater varierer meget mellem årene, hvilket skyldes, at størstedelen af notaterne er opfølgning på tidligere beretningssager og primært udarbejdes, hvis der er sket afgørende nyt i en sag, eller en sag kan afsluttes. En ny praksis for opfølgning på beretningssager og udarbejdelse af notater i 2020 forventes at ændre dette billede.

Enhedsomkostninger for notater

Organisation

Strategi

Rigsrevisionen udarbejdede i 2017 en 3-årig strategi for perioden 2018-2020. I 2019 besluttede direktionen imidlertid, at de 3 løfter, som er kernen i Rigsrevisionens strategi, krævede en dedikeret indsats over en længere periode. Strategiperioden blev derfor forlænget med 2 år, så den nu dækker perioden 2018-2022. Samtidig besluttede direktionen at gøre indsatsområderne 1-årige, så de mere præcist afspejler Rigsrevisionens fokus det pågældende år.

Læs strategien i sin helhed på www.rigsrevisionen.dk.

Målopfyldelse 2019

25 %

Mål: Minimum 25 % af vores beretninger skulle vedrøre mere end ét ministerområde.

27 %

6 af de 22 beretninger, som vi afgav, var tværgående og vedrørte mere end ét ministerområde.

100 %

Mål: Konsekvenserne af resultatet af revisionen skulle beskrives i alle beretninger og i alle udtalelser i erklæringer om juridisk-kritisk revision og forvaltningsrevision, hvor vi har haft væsentlige kritiske bemærkninger.

91 %

2 af de 22 beretninger, som vi afgav, beskrev ikke konsekvenserne af revisionsresultaterne. Alle udtalelser i erklæringer om juridisk-kritisk revision og forvaltningsrevision med kritiske bemærkninger opfyldte kravet. De 3 kritiske udtalelser findes i beretningen om revisionen af statens forvaltning i 2018.

3

Mål: 3 af vores beretninger skulle have fokus på sparsommelighed, produktivitet og effektivitet.

2

af vores beretninger omhandlede sparsommelighed, produktivitet og effektivitet.

1

Mål: Vi skulle afgive en tværgående beretning om juridisk-kritisk revision og forvaltningsrevision i årsrevisionen.

1

Vi afgav den tværgående beretning til Statsrevisorernes møde i august 2019.

22

Mål: Alle beretninger skulle vurderes til at være tilfredsstillende af de eksterne faglige evaluatore.

21

Den faglige kvalitet af 3 af vores beretninger blev vurderet til at være meget tilfredsstillende, 18 beretninger blev vurderet til at være tilfredsstillende, og én beretning blev vurderet til at være mindre tilfredsstillende.

90 %

Mål: 90 % af de udestående punkter i beretningerne skulle være afsluttet inden for 3 kalenderår.

50 %

af de udestående punkter i vores beretninger blev afsluttet inden for 3 kalenderår, dvs. at rigsrevisor fandt ministeriernes tiltag tilfredsstillende.

90 %

Mål: 90 % af de medarbejdere, der er ansat i de seneste 3 år, skulle fortsat arbejde i Rigsrevisionen ved udgangen af 2019.

82 %

af de medarbejdere, der blev ansat i 2017, 2018 og 2019, var fortsat ansat i Rigsrevisionen ved udgangen af 2019 (108 var blevet ansat, hvoraf 20 var fratrådt).

Konsekvenserne af resultatet af revisionen

Rigsrevisionen havde som mål i 2019 at gøre det tydeligere for de reviderede, hvilke konsekvenser deres forvaltning, aktiviteter og indsatser har for Folketinget, borgerne og virksomhederne. Konsekvenser kan opgøres som økonomiske konsekvenser og ikke-økonomiske konsekvenser, og målet indebærer, at Rigsrevisionen beskriver, hvordan økonomien og/eller borgerne bliver påvirket af eventuelle svagheder i administrationen. Vi opfyldte ikke fuldt ud målet i 2019, da vi vurderede, at 2 beretninger ikke tilstrækkeligt tydeligt beskrev konsekvenserne af revisionen.

3 beretninger omhandlende forvaltningsrevision med særligt fokus på sparsommelighed, produktivitet og effektivitet

Forvaltningsrevisionen er den væsentligste forskel på revision i den private sektor og i den offentlige sektor. Den skaber gennemsigtighed for borgerne og samfundet om, hvordan staten og regionerne forvalter samfundets resurser. At øge antallet af beretninger, hvor vi konkluderer tydeligt om et forbedringspotentiale ud fra netop disse 3 perspektiver, er en vigtig strategisk målsætning for Rigsrevisionen.

Desværre nåede vi ikke dette mål i 2019, hvor vi kun lykkedes med at afgive 2 beretninger med fokus på sparsommelighed, produktivitet og effektivitet. Yderligere én beretning var planlagt, men undersøgelsen udviklede sig undervejs på en sådan måde, at den i sidste ende ikke levede op til vores snævert definerede krav for at tælle som forvaltningsrevision. Det er bl.a. manglende datagrundlag, der giver os udfordringer med at nå resultatmålet.

Evaluering af den faglige kvalitet af vores beretninger

Med undtagelse af beretningen om revisionen af statsregnskabet og beretningen om revisionen af statens forvaltning bliver kvaliteten af alle vores beretninger hvert år evalueret af et eksternt panel. Evaluatorene anvender en skala, der går fra mindre tilfredsstillende over tilfredsstillende til meget tilfredsstillende. En enkelt beretning blev i 2019 vurderet til at være mindre tilfredsstillende, 3 beretninger blev vurderet til at være meget tilfredsstillende, og de resterende 18 beretninger blev vurderet til at være tilfredsstillende.

Afslutning af udestående punkter

Vi – og Statsrevisorerne – har en forventning om, at de ansvarlige ministerier følger op på vores anbefalinger og kritik i beretningerne. Det er sådan, vi måler effekten af vores arbejde i meget snæver forstand.

På grund af problemernes – og ikke mindst løsningernes – kompleksitet er det imidlertid ikke altid muligt at afslutte de udestående punkter inden for vores mål på 3 år. Det konkrete ansvar for at rette op på eventuelle kritiske forhold ligger hos de berørte myndigheder, og i 2019 blev kun 50 % af punkterne håndteret i ministerierne inden for den 3-årige frist, hvilket er det laveste, siden vi begyndte at opgøre dette. Afslutningen af udestående punkter har varieret mellem 65 % i 2015 og 83 % i 2017. Med henblik på at få afsluttet flere sager strammer vi nu op på vores opfølgingsproces og udarbejder fremover et statusnotat for hver åben beretningssag til det relevante ministerium før udløbet af 3-årsperioden, hvor vi lister de punkter, som endnu udestår.

Evalueringspanelet i 2019

- Professor Karsten Revsbech – *Juridisk Institut, Aarhus Universitet*
- Professor Torben M. Andersen – *Institut for Økonomi, Aarhus Universitet*
- Professor Jan Pries-Heje – *Institut for Mennesker og Teknologi, Roskilde Universitet*
- Professor Lene Holm Pedersen – *Institut for Statskundskab, Københavns Universitet*
- Lektor Caroline Howard Grøn – *Institut for Statskundskab, Aarhus Universitet*

Fastholdelse af medarbejderne

Det er krævende og dyrt at rekruttere nye medarbejdere, og bl.a. derfor har Rigsrevisionen sat sig et ambitiøst mål for fastholdelse. I 2019 opfyldte vi imidlertid ikke dette mål fuldt ud, da kun 82 % af de medarbejdere, der er blevet ansat de seneste 3 år, stadig var ansat ved udgangen af 2019. Målet var 90 %. Baseret på exitsamtaler med de 20 medarbejdere, som er rejst hen over den 3-årige periode, kan vi konstatere, at den manglende målopfyldelse ikke er udtryk for utilfredshed med Rigsrevisionen som arbejdsplads, men skyldes et sammenfald af forskellige omstændigheder: Nogle af de nyansatte er blevet headhuntet til andre stillinger og har ikke været aktivt jobsøgende, mens en del af de nye medarbejdere i årsrevisionen ikke har været helt afklarede om omfanget af forvaltningsrevision i offentlig revision i forhold til finansiel revision.

Produktion og effekt i 2019

Herunder viser vi 10 nøgleindikatorer, der giver et samlet overblik over Rigsrevisionens produktion og effekt i 2019.

24

beretninger afgivet til Statsrevisorerne inkl. beretningen om revisionen af statsregnskabet og beretningen om revisionen af statens forvaltning.

85

anmodninger om aktindsigt modtaget og behandlet. Det er en stigning på 77 % i forhold til 2018.

43

notater afgivet til Statsrevisorerne.

2.677

gange blev Rigsrevisionens produkter omtalt i medierne.

23

revisionserklæringer afgivet vedrørende statsregnskabet.

76 %

af vores samlede omkostninger gik til produktion af vores kerneydelser.

75

årsregnskaber for selskaber uden for statsregnskabet og EU-projektregnskaber blev revideret og påtegnet af Rigsrevisionen.

3

gå hjem-møder om løn, forløbet for flygtninge med traumer og åbne data tiltrak i alt 250 deltagere.

561.850

besøg på vores hjemmeside.

5

udenlandske delegationer besøgte os for at høre om den danske revisionsordning.

Krav og forventninger til 2020

Vores mål for 2020 er alle gengangere fra 2019. Vi har dog opjusteret målet om fastholdelse af medarbejderne fra 90 % til 95 %, idet vi har ændret opgørelsesperioden til kun at omfatte 1 år i stedet for 3 år. I 2020 opretter Rigsrevisionen et udviklingskontor for større undersøgelser med særligt fokus på forvaltningsrevisionsundersøgelser (analyser om sparsommelighed, produktivitet og effektivitet) og datadrevne undersøgelser. Vi forventer, at dette tiltag bl.a. vil give os et bedre udgangspunkt for at opfylde målet om at afgive 3 beretninger til Statsrevisorerne, hvor vi konkluderer om et forbedringspotentiale baseret på en vurdering af sparsommelighed, produktivitet og effektivitet.

Minimum 25 % af de beretninger, vi afgiver til Statsrevisorerne, vedrører mere end ét ministerområde.

Konsekvenserne af resultatet af revisionen beskrives i alle beretninger og i alle udtalelser i erklæringer om juridisk-kritisk revision og forvaltningsrevision, hvor vi har haft væsentlige kritiske bemærkninger.

Vi afgiver 3 beretninger om forvaltningsrevision til Statsrevisorerne, hvor vi konkluderer tydeligt om et forbedringspotentiale baseret på en vurdering af sparsommelighed, produktivitet og effektivitet.

Den faglige kvalitet i beretningerne bliver vurderet til at være tilfredsstillende af de eksterne faglige evaluatore.

95 % af nyansatte medarbejdere er stadig ansat ved årets udgang.

90 % af de udestående punkter i beretningerne skal være afsluttet inden for 3 kalenderår.

HR

Medarbejdere

Antallet af årsværk i Rigsrevisionen er steget fra 280 i 2018 til 287 i 2019. Stigningen skyldes primært, at vi har dedikeret flere ressourcer til udviklingsopgaver i forbindelse med årsrevision og dataanalyser. Antallet af årsværk forventes nedbragt i takt med afslutningen af disse udviklingsopgaver medio 2020.

Personaleomsætning

Personaleomsætningen i Rigsrevisionen er steget fra 11,8 % i 2018 til 13,0 % i 2019. Ekskl. studenter er personaleomsætningen på 10,4 % i 2019, hvilket er et forventeligt niveau i et marked med stor mobilitet. Rigsrevisionen har i 2019 evalueret og opdateret sin praksis for onboarding af nye medarbejdere. Formålet med projektet har været at sikre en effektiv og målrettet introduktion for alle nye medarbejdere, så de hurtigt bliver fuldt integreret i organisationen – både fagligt og socialt. Se s. 14 for oplysninger om vores målopfyldelse i forhold til fastholdelse af nyansatte medarbejdere.

Efteruddannelse

I 2019 deltog 28 % af medarbejderne i Rigsrevisionen i ét eller flere eksterne kurser primært inden for følgende områder: revision, it, projektledelse og ledelse generelt, mødefacilitering og kommunikation. Samtidig deltog knap 84 % af medarbejderne i ét eller flere interne kurser, fx obligatoriske introkurser for nye medarbejdere, kursus i risiko- og kontrolbaseret revision, GDPR-kurser og e-læringskurser i Campus.

I 2019 har alle ansatte været på et internt kursus i konstruktiv dialog for at understøtte og styrke medarbejdernes kompetencer til at facilitere samarbejdet med de reviderede. Et godt og konstruktivt samarbejde med de reviderede er en vigtig forudsætning for, at Rigsrevisionen kan løse revisionsopgaven kompetent, professionelt og effektivt.

Sygefravær

Sygefraværet i 2019 var 5,7 dage inkl. langtidssygefravær og 4,0 dage ekskl. langtidssygefravær, hvilket er en forbedring i forhold til både 2018 og 2017. Det er primært et markant fald på 11 % i langtidssygefraværet fra 2018 til 2019, der er årsag til forbedringen.

Klimaregnskab

	2017		2018		2019	
	Forbrug	CO ₂ -udledning	Forbrug	CO ₂ -udledning	Forbrug	CO ₂ -udledning
Elektricitet (200 g pr. kWh)	300.739 kWh	60 ton	281.170 kWh	56 ton	240.910 kWh	48 ton
Tjenesterejse, egen bil (133 g pr. km pr. passager)	7.161 km	1 ton	15.736 km	2 ton	14.365 km	2 ton
Togrejser (34,5 g pr. transportkrone)	191.150 kr.	9 ton	210.600 kr.	8 ton	196.250 kr.	7 ton
Fly, kort distance (afhænger af billettype)	92.499 km	14 ton	92.388 km	13 ton	82.380 km	13 ton
Fly, mellemdistance (afhænger af billettype)	136.564 km	12 ton	110.141 km	10 ton	145.595 km	12 ton
Fly, interkontinentalt (afhænger af billettype)	258.293 km	19 ton	266.582 km	25 ton	235.194 km	27 ton
I alt		115 ton		114 ton		109 ton

Note: Den anvendte omregningsmetode til at beregne CO₂-udledningen er vist i parentes. Beregningen for fly er foretaget af rejsebureauet Carlson Wagonlit.

Rigsrevisionens CO₂-udledning er i 2019 faldet med ca. 6 % i forhold til 2017 og ca. 5 % i forhold til 2018. Årsagen er primært udskiftning af en række strømforbrugende apparater med mere klimavenlige i forbindelse med renoveringen af vores lokaler i 2016/2017.

På sigt forventer vi at inkludere flere elementer i beregningen af Rigsrevisionens CO₂-udledning og samtidig basere den på retningslinjerne i GHG-protokollen, som er en internationalt anerkendt standard for beregning af CO₂-udledning.

Regnskab

Rigsrevisionens årsregnskab for 2019

Resultatopgørelse

(1.000 kr.)	Note	Regnskabsåret 2018	Ikke-revideret budget 2019	Regnskabsåret 2019	Ikke-revideret budget 2020
OMKOSTNINGSREGNSKAB:					
Ordinære driftsindtægter:					
Indtægtsført nettobevilling		212.200	224.300	224.300	227.400
Indtægter ved revision	3	3.574	2.700	2.251	0
Ordinære driftsindtægter i alt		215.774	227.000	226.551	227.400
Ordinære driftsomkostninger:					
Husleje		13.263	13.800	12.729	12.490
<i>Personaleomkostninger:</i>					
Lønninger		151.862		158.747	
Pensionsbidrag		24.791		26.720	
Lønrefusion		÷3.471		÷2.742	
Andre personaleomkostninger		1.077		257	
Personaleomkostninger i alt	6	174.258	180.800	182.983	182.600
Andre ordinære driftsomkostninger		25.084	31.500	23.566	29.960
Afskrivninger	2	1.575	1.200	1.476	2.700
Internt køb af varer og tjenesteydelser		1.243	1.200	1.197	500
Lønninger uden for lønsumsloft	3	2.687	2.200	1.706	0
Andre ordinære driftsomkostninger	3	481	300	290	0
Ordinære driftsomkostninger i alt		218.593	231.000	223.947	228.250
Resultat af ordinær drift		÷2.818	÷4.000	2.604	÷850
Interne statslige overførselsindtægter		÷171	÷200	÷128	0
Interne statslige overførselsudgifter	3	1.115	1.100	733	0
Finansielle omkostninger		183	200	156	150
Årets nettoresultat efter omkostningsprincipper		÷3.945	÷5.100	1.843	÷1.000
Resultatdisponering:					
Bortfald	3	114	0	127	0
Årets overskud/underskud		÷4.059	÷5.100	1.715	÷1.000
Akkumuleret overskud	7	16.511	11.411	18.227	17.226
RIGSREVISIONENS PENSIONSREGNSKAB:					
Nettobevilling		6.600	6.700	8.700	7.800
Indtægter (tjenestemandspensionsbidrag)		1.660	2.200	1.422	1.800
Udgifter (pensioner m.m.)		9.417	8.900	10.333	9.600
Rigsrevisionens pensionsregnskab i alt		7.757	6.700	8.910	7.800
Årets nettoresultat efter udgiftsbaseret regnskab		÷1.157	0	÷210	0

Balance

(1.000 kr.)	Note	31. december 2018	31. december 2019
AKTIVER:			
Anlægsaktiver:			
<i>Materielle anlægsaktiver:</i>			
Indretning af lejede lokaler		902	782
Inventar og it-udstyr		2.148	1.947
Materielle anlægsaktiver i alt	2	3.050	2.729
<i>Finansielle anlægsaktiver:</i>			
Statsforskrivning	8	3.378	3.378
Anlægsaktiver i alt		6.428	6.107
Omsætningsaktiver:			
Tilgodehavender (inkl. forudbetalte og skyldige lønninger)		3.261	3.323
Tilgodehavender, Rigsrevisionens pensionsregnskab (inkl. forudbetalte pensioner)		6	886
<i>Likvide beholdninger:</i>			
Uforrentet konto		42.425	53.669
Finansieringskonto		11.358	7.231
Likvide beholdninger i alt		53.783	60.900
Omsætningsaktiver i alt		57.050	65.109
Aktiver i alt		63.478	71.215
PASSIVER:			
Egenkapital:			
Reguleret egenkapital (startkapital)	8	3.378	3.378
Bortfald	3	114	127
Overført overskud		16.511	18.227
Egenkapital, pensioner		÷111	784
Egenkapital i alt		19.892	22.516
Hensatte forpligtelser	4	1.590	2.546
Langfristede gældsforpligtelser:			
Langfristet gæld	5	3.050	2.729
Langfristede gældsforpligtelser i alt		3.050	2.729
Kortfristede gældsforpligtelser:			
Leverandører af varer og tjenesteydelser		5.233	7.355
Anden kortfristet gæld		4.006	3.870
Anden kortfristet gæld, Rigsrevisionens pensionsregnskab		117	987
Skyldige feriepenge og skyldigt overarbejde mv.		29.590	31.213
Kortfristede gældsforpligtelser i alt		38.946	43.425
Passiver i alt		63.478	71.215
Anvendt regnskabspraksis	1		
Pensionsforpligtelser	9		

Noter til årsregnskabet

Note 1. Anvendt regnskabspraksis

Årsregnskabet er aflagt i overensstemmelse med de regnskabsbestemmelser, der gælder for Rigsrevisionen. Regnskabet for Rigsrevisionens driftsbevilling (§ 03.03.31.11. Rigsrevisionen) er omkostningsbaseret, mens Rigsrevisionens pensionsregnskab (§ 03.41.01.60. Rigsrevisionens pensioner), der er af typen anden bevilling, er udgiftsbaseret med en vis periodisering. Den anvendte regnskabspraksis følger principperne for tilsvarende statslige bevillinger.

Den anvendte regnskabspraksis er uændret i forhold til tidligere år.

Regnskabsperioden er finansåret. Udgangspunktet for resultatopgørelsen for Rigsrevisionen er, at indtægter resultatføres på det tidspunkt, de optjenes, og omkostninger resultatføres på det tidspunkt, de forbruges. Forbrugsprincippet er dog kombineret med retserhvervelsesprincippet, når der er tale om varer, som ikke lagerføres, og driftsmateriel, som ikke aktiveres. Af balancen fremgår opgørelse af Rigsrevisionens samlede aktiver og passiver.

Omkostningerne periodiseres herefter som følger:

- Lønsumsudgifter resultatføres løbende, i takt med at arbejdet udføres.
- Hensættelser til ferie og optjent overarbejde resultatføres én gang årligt.
- Varer og tjenesteydelser, hvor forbrug sker i samme finansår inden for 12 måneder fra levering eller arbejdets udførelse, resultatføres ved levering eller ved arbejdets udførelse.
- Materielle aktiver afskrives over den forventede levetid, som afhængigt af aktivet er 3-10 år. Kun aktiver over 50.000 kr. aktiveres.
- For forpligtelser, der ikke vedrører levering af varer og tjenesteydelser, registreres en hensættelse eller en kortfristet gældspost, når en forpligtende begivenhed er indtruffet, og forpligtelsen er sandsynlig og kan opgøres.

Indtægter resultatføres, når en levering af tjenesteydelser har fundet sted, og der er erhvervet en juridisk ret til at modtage betaling.

Hensatte forpligtelser vedrører istandsættelse af lejede lokaler, som efter kontrakten skal afleveres i vedligeholdt stand ved en eventuel opsigelse, og forventede udgifter til fratrædelsesaftaler, der er indgået i regnskabsåret med faktisk fratrædelse i et efterfølgende år.

Løbende aktuelle pensionsudbetalinger til tjenestemænd udgiftsføres på resultatopgørelsen for Rigsrevisionens pensionsregnskab. Der foretages ikke hensættelser til fremtidige udbetalinger af pensionsydelse på balancen. Dog belastes lønsummen for Rigsrevisionen med omkostninger svarende til et teknisk pensionsbidrag.

Det løbende tekniske pensionsbidrag udgør 15 % af den pensionsgivende løn. For stillinger, som er nybesat efter 1. august 2005 eller senere, er satsen 20,3 % af den pensionsgivende løn. Pensionsbidraget udgjorde 1,4 mio. kr. i 2019 (1,7 mio. kr. i 2018).

Pensionsforpligtelserne opgjort i note 9 tager afsæt i en aktuarmæssig opgørelse.

Rigsrevisionen anvender data fra Navision Stat, LDV og SKS ved udarbejdelsen af det aflagte finansielle regnskab.

Der kan i regnskabsopstillingerne være enkelte afrundingsdifferencer.

Note 2. Materielle anlægsaktiver

(1.000 kr.)	Indretning af lejede lokaler	Inventar og it-udstyr	Materielle anlægsaktiver i alt
Kostpris, primo	4.354	6.236	10.590
Årets tilgang	0	1.155	1.155
Årets afgang	0	0	0
Kostpris pr. 31. december 2019	4.354	7.391	11.745
Akkumulerede afskrivninger pr. 31. december 2019	÷3.572	÷5.444	÷9.016
Regnskabsmæssig værdi pr. 31. december 2019	782	1.947	2.729
Årets afskrivninger	÷121	÷1.355	÷1.476

Anlægsaktiverne vedrørende indretning af lejede lokaler er installationer, som Rigsrevisionen har bekostet i Sct. Annæ Palæ, hvor Rigsrevisionen bor til leje. Anlægsaktiverne vedrørende inventar og it-udstyr består primært af it-materiel. De finansielle aktiver består alene af statsforskrivningen på 3,4 mio. kr. Beløbet modsvares af passivposten, der indgår i egenkapitalen. Beløbet er uændret i forhold til 2018.

Note 3. Indtægtsdækket virksomhed

(1.000 kr.)	Akkumuleret resultat ultimo 2017	Regnskabs-året 2018	Bevilling 2019	Regnskabs-året 2019	Afvigelse 2019	Akkumuleret resultat i alt
Lønninger uden for lønsumsloft	11.851	2.687	3.700	1.706	÷1.994	16.244
Andre ordinære driftsomkostninger	3.643	481	1.300	290	÷1.010	4.414
Interne statslige overførselsudgifter	0	171	0	128	128	299
Udgifter	15.494	3.339	5.000	2.124	÷2.876	20.957
Indtægter ved revision	÷15.373	÷3.574	÷5.000	÷2.251	2.749	÷21.198
I alt	121	÷235	0	÷127	÷127	÷241
Bortfald af årets resultat	0	114	-	127	127	241
Balance		0			0	0

Årets resultat af den indtægtsdækkede virksomhed er et overskud på 127 t.kr. Da Rigsrevisionen ikke kan overføre overskuddet til den almindelige drift, er der i lighed med sidste år registreret overskud til bortfald ved bevillingsafregningen for 2019. Selve likviditetsreguleringen vil først fremgå af regnskabet for 2020. Resultatet af den indtægtsdækkede virksomhed (§ 03.31.11.90) er herefter i balance. Den indtægtsdækkede virksomhed ophører med udgangen af 2019.

Note 4. Hensatte forpligtelser

De hensatte forpligtelser vedrører dels Rigsrevisionens lejemål, dels en fratrædelsesaftale.

Rigsrevisionen lejer i alt 6.523 m² kontorareal i Sct. Annæ Palæ af Bygningsstyrelsen. Med start i 2018 hensættes der i en periode på 10 år til reetablering af lejemål. Den samlede hensættelse er initialt værdisat på baggrund af Bygningsstyrelsens estimerede udgift på 850 kr. pr. m². Til reetablering af disse arealer blev der i 2018 hensat 554 t.kr., og i 2019 er der hensat yderligere 745 t.kr. inkl. pris- og lønregulering. Ultimo 2019 udgør den samlede hensættelse 1,29 mio. kr.

I forhold til ansættelseskontraktlig forpligtelse over for rigsrevisor blev der i 2018 hensat 1,04 mio. kr. I 2019 er der hensat yderligere 212 t.kr. Den samlede hensættelse udgør herefter 1,25 mio. kr.

I forhold til øvrige personalerelaterede forpligtelser, fx feriepenge, fremgår disse under de kortfristede gældsforpligtelser.

Note 5. Opfølgning på udnyttelse af låneramme

Rigsrevisionen afskriver sine anlægsaktiver månedligt og foretager de deraf følgende likviditetsmæssige omflytninger på de tilhørende SKB-bankkonti.

Udnyttelse af lånerammen

(1.000 kr.)	Regnskabsåret 2019
Sum af materielle anlægsaktiver	2.729
Låneramme	7.500
Udnyttelsesgrad	36,4 %

Note 6. Opfølgning på lønsumsloft

(1.000 kr.)	Akkumuleret opsparing primo 2019	Regnskabsåret 2019	Akkumuleret opsparing ultimo 2019
Lønsumsloft	-	176.800	-
Lønforbrug under lønsumsloft	-	182.983	-
Difference		÷6.183	
Overført fra tidligere år	8.211		2.028

Rigsrevisionen er i lighed med øvrige statsinstitutioner bundet af det på finansloven udmeldte lønsumsloft. Rigsrevisionen kan dog overskride rammen med et beløb, der efter godkendelse fra Folketinget er overført fra tidligere år, hvor lønsumsbevillingen ikke har været anvendt fuldt ud.

Rigsrevisionen har i 2019 et merforbrug på lønsumsrammen på 6,2 mio. kr., der fradrages det videreførte overskud fra tidligere år (8,2 mio. kr.). Der overføres til efterfølgende finansår en uforbrugt ramme på 2,0 mio. kr. Rammen, hvis størrelse vurderes at være rimelig i forhold til at dække udsving og eventuelle ændrede prioriteringer i forhold til tilkomne opgaver, er et fokuspunkt i den løbende resursestyring i 2020.

Note 7. Bevillingsregnskabet

(Mio. kr.)	Regnskabs- året 2018	Finanslov 2019	Ikke-revideret budget 2019	Regnskabs- året 2019	Afvigelse 2019	Ikke-revideret budget 2020	Finanslov 2020
Nettoudgiftsbevilling	212,2	224,3	224,3	224,3	0,0	227,4	227,4
Indtægter	3,7	6,3	2,9	2,4	0,5	0,0	0,0
Udgifter	219,9	230,6	232,3	224,8	7,5	228,4	227,4
Årets resultat	÷3,9	0,0	÷5,1	1,8	6,9	÷1,0	0,0
<i>Opgørelse af akkumuleret resultat:</i>							
Akkumuleret overskud primo 2019				16,5			
Bortfald				÷0,1			
Årets resultat				1,8			
Akkumuleret overskud til videreførelse ultimo dette år				18,2			

Rigsrevisionen har i 2019 et overskud på 1,8 mio. kr., der resultatdisponeres til egenkapitalen. Overskuddet fordeler sig med et merforbrug på lønsumsrammen på 6,2 mio. kr., jf. note 6, og et mindreforbrug på øvrig drift på 8,0 mio. kr. Årets resultat nedjusteres med 0,1 mio. kr., der bortfalder, jf. note 3.

Note 8. Statsforskrivning og reguleret egenkapital (startkapital)

Den regulerede egenkapital (startkapital) er den statslige underskudsdekning, der sikrer en udsvingsmargin, således at egenkapitalen ikke blev negativ i forbindelse med overgangen til det omkostningsbaserede regnskab. Værdien af den regulerede egenkapital og dermed også statsforskrivningen svarer til udsvingsgrænsen for Rigsrevisionens akkumulerede underskud. Startkapitalen er et illikvidt aktiv, der som modpost på balancen har posten statsforskrivning. Statsforskrivningen er oprindeligt beregnet som 2 % af bruttoudgiften for 2006 og udgør 3,4 mio. kr.

Note 9. Pensionsforpligtelser

(Mio. kr.)	Pr. 31. december 2018	Pr. 31. december 2019
Pensionsforpligtelser	307,2	307,2

Pensionsforpligtelserne genberegnes fra og med 2017 hvert 5. år af en aktuar. I de øvrige år nedjusteres den opgjorte værdi udelukkende for de tjenestemænd, som ikke længere modtager pension. Pensionsforpligtelserne er opgjort efter de regler, som er offentliggjort af Økonomi- og Indenrigsministeriet den 5. juli 2017 i bekendtgørelse om kommunernes budget- og regnskabsvæsen, revision m.v., jf. 9.72.90. Hensatte forpligtelser.

Rigsrevisionens samlede kapitalværdi af de optjente pensionsforpligtelser til nuværende tjenestemænd (inkl. kapitalværdi af fremtidig pensionsaldersstigning) og til tjenestemandspensionister udgjorde 307,2 mio. kr. pr. 31. december 2019, idet antallet af personer er uændret i forhold til beregningsgrundlaget pr. 31. december 2018, hvor pensionsforpligtelserne ligeledes udgjorde 307,2 mio. kr.

Der er i beregningsmodellen taget højde for tilbagetrækningsreformen og den dermed forbundne senere tilbagetrækningsalder. Der anvendes en pensionsalder svarende til 2 år efter tidligste pensionsalder i henhold til pensionsregulativet for kommuner. Derudover er der taget højde for reglerne for fradrag i pensionen ved pensionering før folkepensionsalderen, idet det dels afhænger af, om man er født før eller efter den 1. januar 1959, dels om man er ansat før eller efter den 1. januar 2007. Den årlige tilvækst svarer til en gennemsnitlig bidragsprocent af den pensionsgivende løn på 45,1 %. I den gennemsnitlige bidragsprocent er den årlige tilvækst og lønningerne vægtet i forhold til den forventede periode, hvori tilvæksten sker. Pensionsforpligtelserne er opgjort med forventet levealder baseret på Finanstilsynets senest offentliggjorte benchmark for levetidsforudsætninger inkl. benchmark for forventede fremtidige levetidsforbedringer. Der tages hensyn til køn og alder. Modellen er en branchekonform aktuarmæssig levetidsmodel beregnet af Finanstilsynet på baggrund af observerede data. De øvrige elementer i beregningerne og kapitaliseringsprincipperne er taget fra G82-grundlaget.

Ledespåtegning

Rigsrevisionens ledelse har dags dato aflagt årsrapport med årsregnskab for 2019 for hovedkonto 03.31.11. Rigsrevisionen og underkonto 03.41.01.60. Rigsrevisionens pensioner. Årsregnskabet er aflagt i overensstemmelse med de regnskabsbestemmelser, der gælder for Rigsrevisionen, og indgår som en integreret del af Folketingets årsregnskab.

Det tilkendegives hermed:

- at årsrapporten er rigtig, dvs. ikke indeholder væsentlige fejlinformationer eller udeladelser, herunder at målopstillingen og målrapporteringen i årsrapporten er fyldestgørende
- at de dispositioner, som er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis
- at der er etableret forretningsgange, som sikrer en økonomisk hensigtsmæssig forvaltning af de midler, der er aflagt regnskab for.

København, den 31. marts 2020

Lone Strøm
Rigsrevisor

Nanna Henning
Afdelingschef

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

Til Folketingets Præsidium

Revisionspåtegning på årsregnskabet

Konklusion

Vi har revideret årsregnskabet for Rigsrevisionen for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2019, der omfatter resultatopgørelse, balance og noter, herunder anvendt regnskabspraksis, som anført på s. 19-25. Årsregnskabet udarbejdes efter de regnskabsbestemmelser, der gælder for Rigsrevisionen, og indgår som en integreret del af Folketingets årsregnskab.

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet i alle væsentlige henseender er rigtigt, dvs. udarbejdet i overensstemmelse med de regnskabsbestemmelser, der gælder for Rigsrevisionen, og indgår som en integreret del af Folketingets årsregnskab.

Grundlag for konklusion

Vi har udført vores revision i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, samt standarderne for offentlig revision, idet revisionen udføres på grundlag af bestemmelserne i den af Folketingets Præsidium fastsatte revisionsinstruks for Folketingets revisor. Vores ansvar ifølge disse standarder og krav er nærmere beskrevet i revisionspåtegningens afsnit "Revisors ansvar for revisionen af årsregnskabet". Vi er uafhængige af Folketinget i overensstemmelse med internationale etiske regler for revisorer (IESBA's etiske regler) og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, ligesom vi har opfyldt vores øvrige etiske forpligtelser i henhold til disse regler og krav. Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Fremhævelse af forhold vedrørende revisionen

Uden at det har påvirket vores konklusion, skal vi henlede opmærksomheden på, at Rigsrevisionen som sammenligningstal i resultatopgørelsen og i note 7 for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2019 har medtaget det godkendte resultatbudget for 2019. Disse sammenligningstal har – som det også fremgår af årsregnskabet – ikke været underlagt revision.

Ledelsens ansvar for årsregnskabet

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af et årsregnskab, der i alle væsentlige henseender er rigtigt, dvs. udarbejdet i overensstemmelse med de regnskabsbestemmelser, der gælder for Rigsrevisionen, og indgår som en integreret del af Folketingets årsregnskab. Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser for nødvendig for at udarbejde et årsregnskab uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Ved udarbejdelsen af årsregnskabet er ledelsen ansvarlig for at vurdere Rigsrevisionens evne til at fortsætte driften; at oplyse om forhold vedrørende fortsat drift, hvor dette er relevant; samt at udarbejde årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift, medmindre ledelsen enten har til hensigt at indstille driften eller ikke har andet realistisk alternativ end at gøre dette.

Revisors ansvar for revisionen af årsregnskabet

Vores mål er at opnå høj grad af sikkerhed for, om årsregnskabet som helhed er uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, og at afgive en revisionspåtegning med en konklusion. Høj grad af sikkerhed er et højt niveau af sikkerhed, men er ikke en garanti for, at en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, samt standarderne for offentlig revision, jf. bestemmelserne i den af Folketingets Præsidium fastsatte revisionsinstruks for Folketingets revisor, altid vil afdække væsentlig fejlinformation, når sådan findes. Fejlinformationer kan opstå som følge af besvigelser eller fejl og kan betragtes som væsentlige, hvis det med rimelighed kan forventes, at de enkeltvis eller samlet har indflydelse på de økonomiske beslutninger, som regnskabsbrugerne træffer på grundlag af årsregnskabet.

Som led i en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, samt standarderne for offentlig revision, jf. bestemmelserne i den af Folketingets Præsidium fastsatte revisionsinstruks for Folketingets revisor, foretager vi faglige vurderinger og opretholder professionel skepsis under revisionen. Herudover:

- Identificerer og vurderer vi risikoen for væsentlig fejlinformation i årsregnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, udformer og udfører revisionshandlinger som reaktion på disse risici samt opnår revisionsbevis, der er tilstrækkeligt og egnet til at danne grundlag for vores konklusion. Risikoen for ikke at opdage væsentlig fejlinformation forårsaget af besvigelser er højere end ved væsentlig fejlinformation forårsaget af fejl, idet besvigelser kan omfatte sammensværgelser, dokumentfalsk, bevidste udeladelser, vildledning eller tilsidesættelse af intern kontrol.
- Opnår vi forståelse af den interne kontrol med relevans for revisionen for at kunne udforme revisionshandlinger, der er passende efter omstændighederne, men ikke for at kunne udtrykke en konklusion om effektiviteten af Rigsrevisionens interne kontrol.
- Tager vi stilling til, om den regnskabspraksis, som er anvendt af ledelsen, er passende, samt om de regnskabsmæssige skøn og tilknyttede oplysninger, som ledelsen har udarbejdet, er rimelige.
- Konkluderer vi, om ledelsens udarbejdelse af årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift er passende, samt om der på grundlag af det opnåede revisionsbevis er væsentlig usikkerhed forbundet med begivenheder eller forhold, der kan skabe betydelig tvivl om Rigsrevisionens evne til at fortsætte driften. Hvis vi konkluderer, at der er en væsentlig usikkerhed, skal vi i vores revisionspåtegning gøre opmærksom på oplysninger herom i regnskabet eller, hvis sådanne oplysninger ikke er tilstrækkelige, modificere vores konklusion. Vores konklusioner er baseret på det revisionsbevis, der er opnået frem til datoen for vores revisionspåtegning. Fremtidige begivenheder eller forhold kan dog medføre, at Rigsrevisionen ikke længere kan fortsætte driften.

Vi kommunikerer med den øverste ledelse om bl.a. det planlagte omfang og den tidsmæssige placering af revisionen samt betydelige revisionsmæssige observationer, herunder eventuelle betydelige mangler i intern kontrol, som vi identificerer under revisionen.

Udtalelse om ledelsesberetningen

Ledelsen er ansvarlig for ledelsesberetningen.

Vores konklusion om årsregnskabet omfatter ikke ledelsesberetningen, og vi udtrykker ingen form for konklusion med sikkerhed om ledelsesberetningen.

I tilknytning til vores revision af årsregnskabet er det vores ansvar at læse ledelsesberetningen og i den forbindelse overveje, om ledelsesberetningen er væsentligt inkonsistent med årsregnskabet eller vores viden opnået ved revisionen eller på anden måde synes at indeholde væsentlig fejlinformation.

Vores ansvar er derudover at overveje, om ledelsesberetningen indeholder krævede oplysninger i henhold til de for Rigsrevisionen gældende regnskabsbestemmelser.

Baseret på det udførte arbejde er det vores opfattelse, at ledelsesberetningen er i overensstemmelse med årsregnskabet og er udarbejdet i overensstemmelse med kravene i de for Rigsrevisionen gældende regnskabsbestemmelser. Vi har ikke fundet væsentlig fejlinformation i ledelsesberetningen.

Erklæring i henhold til anden lovgivning og øvrig regulering

Udtalelse om juridisk-kritisk revision og forvaltningsrevision

Ledelsen er ansvarlig for, at de dispositioner, der er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis. Ledelsen er også ansvarlig for, at der er taget skyldige økonomiske hensyn ved forvaltningen af de midler og driften af de tilhørende institutioner, der er omfattet af årsregnskabet. Ledelsen har i den forbindelse ansvar for at etablere systemer og processer, der understøtter sparsommelighed, produktivitet og effektivitet.

I tilknytning til vores revision af årsregnskabet er det vores ansvar at gennemføre juridisk-kritisk revision og forvaltningsrevision af udvalgte emner i overensstemmelse med standarderne for offentlig revision. I vores juridisk-kritiske revision efterprøver vi med høj grad af sikkerhed for de udvalgte emner, om de undersøgte dispositioner, der er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med de relevante bestemmelser i bevillinger, love og andre forskrifter samt indgåede aftaler og sædvanlig praksis. I vores forvaltningsrevision vurderer vi med høj grad af sikkerhed, om de undersøgte systemer, processer eller dispositioner understøtter skyldige økonomiske hensyn ved forvaltningen af de midler og driften af de virksomheder, der er omfattet af årsregnskabet.

Hvis vi på grundlag af det udførte arbejde konkluderer, at der er anledning til væsentlige kritiske bemærkninger, skal vi rapportere herom i denne udtalelse.

Vi har ingen væsentlige kritiske bemærkninger at rapportere i den forbindelse.

København, den 31. marts 2020

PricewaterhouseCoopers
Statsautoriseret Revisionspartnerselskab
CVR-nr. 33 77 12 31

Jesper Møller Langvad
Statsautoriseret revisor

Jesper Randall Petersen
Statsautoriseret revisor

Bilag 1. Beretninger afgivet i 2019

Januar 2019

Universiteternes beskyttelse af forskningsdata
Forskelle i behandlingskvaliteten på sygehusene

Februar 2019

Flytningen af den forskningsbaserede myndighedsbetjening på veterinær-området

Marts 2019

Folkeskolens obligatoriske 9.-klasseprøve
Åbne data
Kriminalforsorgens indsats over for dømte i og uden for fængslerne

April 2019

Lønforvaltningen i staten

Maj 2019

Information og kompensation til togpassagerer ved forsinkelser og aflysninger

Juni 2019

Ankestyrelsens sagsbehandlingstider og produktivitet
Lempelsen af revisionspligten
Transaktionsomkostninger ved udbud i staten

August 2019

Indsatsen for at opkræve og inddrive politibøder og -krav
Revisionen af statsregnskabet for 2018
Revisionen af statens forvaltning i 2018

September 2019

Udvikling af det nye inddrivelsessystem og tilslutning af fordringshavere
Tilskudsforvaltningen i Statens Kunstfond

Oktober 2019

Uddannelsesinstitutioners finansiering af bygninger og grunde
Danmarks udviklingssamarbejde med Myanmar
Budgetteringen af Vejdirektoratets vejprojekter

November 2019

Sagsbehandlingstider og produktivitet for arbejdsskadesager
Lægemiddelanbefalinger
Skatteministeriets indsats på aktieområdet

December 2019

Sikring af grundvandet mod pesticider
Indkøb hos Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse

Bilag 2. Oversigt over Rigsrevisionens opgaver

Større undersøgelser

Resultaterne af større undersøgelser af specifikke områder/emner i administrationen rapporteres i beretninger til Statsrevisorerne. En komplet oversigt over beretninger afgivet i 2019 findes i bilag 1.

Revision af statsregnskabet

Opgaven omfatter statsregnskabet og delopgaver vedrørende de enkelte paragraffer i årets statsregnskab. Resultaterne af revisionen rapporteres til Statsrevisorerne i beretningen om revisionen af statsregnskabet og i beretningen om statens forvaltning.

Revision af andre årsregnskaber

Erhvervsministeriet

Vækstfonden

Danmarks Grønne Investeringsfond

Danmarks Eksportkredit

Danmarks Erhvervsfond

Finansiell Stabilitet

DanPilot

Nordsøenheden

Nordsøfonden

Rejsegarantifonden

DANAK

Garantifonden for skadesforsikringselskaber

Nordisk Patent Institut

Grand Départ Copenhagen Denmark 2021

Sundheds- og Ældreministeriet

MedCom

Sundhed.dk

Uddannelses- og Forskningsministeriet

Danmarks Grundforskningsfond

Kulturministeriet

DR

TV 2/Bornholm

TV 2/Fyn

TV 2 Lorry

TV MIDTVEST

TV 2 Nord

TV ØST

TV 2 ØSTJYLLAND

Kirkeministeriet

Fællesfonden

Miljø- og Fødevareministeriet

Dansk Hunderegister

Transport- og Boligministeriet

DSB

Metroselskabet

Udviklingselskabet By & Havn

Naviair

Din Offentlige Transport

Fjordforbindelsen Frederikssund

Energi-, Forsynings- og Klimaministeriet

Energinet

Vandsektorens Teknologiuudviklingsfond

Andre revisionsopgaver

Erklæringer på EU-projektregnskaber

Nordisk Ministerråd

Nordisk Kulturfond

Nordisk Råd